

Proiect realizat cu sprijinul financiar al
Uniunii Europene
prin programul Daphne

Conținutul acestei publicații este responsabilitatea exclusivă a autorilor.
Comisia Europeană nu este răspunzătoare pentru informațiile utilizate în prezenta
publicație, iar acestea nu reflectă neaparat punctul de vedere al Comisiei Europene.

GHID PENTRU PREVENIREA VIOLENȚEI DE GEN

GHID PENTRU PREVENIREA VIOLENTEI DE GEN

Proiect Log In (Laboratoare privind violența de gen în noile medii de comunicare online)

Coordonator proiect:

Primăria Orașului Modena: www.comune.modena.it

Parteneri ai proiectului:

- Centro documentazione donna: www.cddonna.it
- The Mediterranean Institute of Gender Studies: www.medinstgenderstudies.org
- Women's Issues Information Centre: www.lygus.lt/mic
- Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen, A.L.E.G.: www.aleg-romania.eu

Mulțumiri:

Mulțumiri speciale tinerilor participanți la Proiectul Log In de pe întreg teritoriul Europei pentru valoroasele contribuții, entuziasm și implicare.

Autor: Centro documentazione donna, A.L.E.G.

Machetare și Grafică: Edicta srl - Parma, Print ATU srl - Sibiu

**PROIECTUL LOG IN
(LABORATOARE PRIVIND VIOLENȚA DE GEN ÎN NOILE MEDII DE
COMUNICARE ONLINE)**

PREAMBUL

CINE SUNTEM?

p. 05

VIOLENȚA DE GEN – DEFINIȚII ȘI CIFRE

CONVENȚIA DE LA ISTANBUL

CIFRE PRIVIND VIOLENȚA

p. 09

**GHID PENTRU SESIUNILE PREAMBUL EDUCATIVE
DESTINATE TINERILOR**

BAZELE PROIECTULUI

DE CE IMPLICĂM ȘCOLILE?

ÎNVĂȚAREA PRIN PRACTICĂ

CE ESTE EDUCAȚIA DE LA EGAL LA EGAL?

SUBIECTE

EDUCATORUL DE LA EGAL LA EGAL: ÎN ACȚIUNE

MONITORIZARE ȘI VERIFICARE

p. 13

**GHID PENTRU SESIUNI DE CONȘTIENȚIZARE DESTINATE
ADULȚILOR**

SUBIECTE

p. 29

CONCLUZII

p. 32

PREAMBUL

Acest ghid a fost elaborat în urma atelierelor educative pe tema prevenirii violenței de gen desfășurate pe parcursul anului școlar 2013-2014 în patru orașe europene (Modena -Italia, Vilnius- Lituania, Nicosia - Cipru și Sibiu -România). La aceste ateliere din cadrul proiectului Log In finanțat de Comisia Europeană au participat aproximativ 1000 de elevi din ciclul gimnazial și liceal.

Scopul ghidului este de a disemina rezultatele și metodologia din cadrul atelierelor, pentru ca oricine să poată replica activitățile (chiar și parțial), ca mod de prevenire a violenței de gen în rândul tinerilor.

Am ales să descriem activitățile principale create în contextul proiectului și să împărtășim o parte din baza teoretică a prevenirii violenței de gen, oferind un instrument ușor de folosit de către oricine dorește să promoveze discuții pe aceste teme, în special profesori și educatori.

PROIECTUL „LOG IN”

Proiectul *Log-in (Laboratoare privind violența de gen în noile medii de comunicare online)* este finanțat prin programul DAPHNE al Comisiei Europene și a fost lansat în ianuarie 2013, perioada de desfășurare fiind de 24 de luni. Proiectul este co-finanțat printr-un parteneriat cu Primăria Modena (partenerul principal), Modena Women's Documentation Centre

(Centrul de Documentare al Femeilor din Modena, Italia), Mediteranean Institute of Gender Studies (Institutul Mediteranean pentru Studii de Gen, Cipru), Women's Issues Information Centre (Centrul de Informare pentru Femei, Lituania), și Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen- A.L.E.G. (România).

Obiectivul principal al proiectului a fost prevenirea și combaterea **violenței de gen**, prin promovarea utilizării responsabile a **rețelelor sociale** și a **noilor medii de comunicare** de către tineri și conștientizarea lor cu privire la rolul pe care noile tehnologii îl pot avea în promovarea și răspândirea stereotipurilor de gen. Proiectul propune o serie de **sesiuni de training pe tema diferențelor de gen**, care să-i ajute pe participanți să recunoască și să demonteze stereotipurile existente și să promoveze modele de relaționare între femei și bărbați bazate pe **respect reciproc**. Participanții sunt încurajați să gândească și să discute critic și constructiv, putând să se exprime și să se implice activ în această problemă (prin intermediul educației de la egal la egal) și să propună moduri pozitive de folosire a noilor tehnologii.

De asemenea, s-au organizat o serie de seminarii pentru adulți (părinți, profesori, educatori etc.), pentru a promova sensibilizarea cu privire la violența de gen și utilizarea responsabilă a **rețelelor sociale** și a **noilor medii de comunicare** de către tineri. Acest ultim aspect poate fi considerat modul ideal de a completa atelierele destinate tinerilor.

CINE SUNTEM?

Primăria Modena

Partenerul principal din proiect este Primăria Modena (<http://www.comune.modena.it/pariopportunita>), administrația locală a orașului italian cu o populație de aproximativ 185.000 de locuitori.

Proiectul a implicat Departamentul pentru Egalitate de Șanse, care este implicat în promovarea culturii de gen prin intermediul unor inițiative și proiecte având diferite obiective, precum management-ul timpului în rândul femeilor, prevenirea violenței împotriva femeilor etc. În proiect este implicat și Departamentul de Proiecte Europene, (<http://www.comune.modena.it/progettoeuropa/english/>) care se ocupă de promovarea politicilor europene și internaționale la nivel local, sprijinind administrația orașului în depunerea cererilor de finanțate pentru proiecte europene.

Centro Documentazione Donna di Modena (Centrul de Documentare al Femeilor din Modena)

În septembrie 1996, un grup de femei a înființat Centro Documentazione Donna di Modena - CDD (<http://www.cddonna.it>) ca spațiu de conservare și valorificare de către public a istoriei contemporane a femeilor.

Centrul promovează participarea femeilor în viața publică, șanse depline de egalitate între femei și bărbați, precum și drepturile femeilor locale și migrante la cetățenie deplină.

Centrul desfășoară numeroase activități, de mai multe feluri: inițiative, relații și networking în domeniul cultural; cercetare și analiză istorică; training/educație; arhivare și biblioteconomie; didactică; sisteme de comunicare și IT; consiliere și asistență.

Mediterranean Institute of Gender Studies (Institutul Mediteranean pentru Studii de Gen)

Mediterranean Institute of Gender Studies - MIGS (<http://www.medinst-genderstudies.org>) este o organizație non-profit cu sediul în Cipru care își propune eliminarea tuturor formelor de discriminare a femeilor prin intermediul cercetării, elaborării unor politici și networking online, precum și training-uri, seminarii, conferințe și multe alte activități.

MIGS promovează participarea femeilor în toate domeniile vieții sociale și civile, punând un accent deosebit pe luarea deciziilor.

MIGS este activ mai ales în domenii precum: violența împotriva femeilor, trafic și prostituție, participarea femeilor în instituții publice, egalitate de gen socială și economică și drepturile femeilor la nivel internațional.

Women's Issues Information Centre (Centrul de Informare pentru Femei)

Women's Issues Information Centre - WIIC (<http://lygus.lt/mic>) este un ONG care se ocupă cu politicile de gen; a fost înființat în Lituania în 1996 și este una dintre cele mai importante organizații online din Lituania.

WIIC promovează egalitate și drepturi și șanse pentru femei și bărbați și are ca obiectiv îmbunătățirea statutului social al femeilor, ajutând alte asociații pentru femei, dar și persoane fizice cu informații, consultanță și training.

Activitatea WIIC se axează în principal pe: integrarea dimensiunii de gen, violența împotriva femeilor, trafic și prostituție, gestionarea vieții personale și profesionale și promovarea participării femeilor luarea deciziilor.

Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen – A.L.E.G.

Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen – A.L.E.G. (www.aleg-romania.eu) este un ONG înființat în 2004 la Sibiu, România pentru a promova egalitatea de gen și combate violența împotriva femeilor, inclusiv violența domestică, abuzul sexual și traficul de persoane.

Acronimul A.L.E.G. exprimă una dintre viziunile principale ale organizației: bărbații și femeile să-și poată alege rolul în familie și în societate, liberi de stereotipuri de gen. Organizația oferă servicii sociale, acreditate de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale - consiliere și sprijin pentru victimele violenței

de gen - dar și activități educative de prevenire, precum și acțiuni de lobby și networking pentru influențarea politicilor publice de prevenire și combatere a violenței, bazate pe înțelegerea dintr-o perspectivă de gen a violenței.

La nivel internațional, A.L.E.G. este membră în Consiliul Director al rețelei europene WAVE (Women Against Violence Europe), cu peste 100 de puncte focale în Europa, și al rețelei ASTRA ce reunește ONGuri din domeniul sănătății reproducerii (Central and Eastern Europe Women's Network for Sexual and Reproductive Health), membră a organizației internaționale AWID (Association for Women's Rights in Development).

Parteneri asociați

- Fundația San Filippo Neri - Modena (Italia)
- Provincia Modena - Modena (Italia)
- Inspectoratul Școlar Provincial Modena - Modena (Italia)
- Universitatea din Genova - Genova (Italia)
- Regiunea Emilia-Romagna - Bologna (Italia)
- Crucea Roșie Sibiu - Sibiu (România)
- Inspectoratul Școlar Județean - Sibiu (România)
- Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu (România)
- Solidarité Femmes et Refuge pour les femmes battues - La Louviere (Belgia)
- Rețeaua Reves - Bruxelles (Belgia)
- Guvernul Federației Wallonie-Bruxelles – Direcția pentru Egalitate de Șanse - Bruxelles (Belgia)

MODENA

NICOSIA

SIBIU

VILNIUS

PARTENERI LA LUCRU

CONVENȚIA DE LA ISTANBUL

Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice

definește violența împotriva femeilor ca fiind o manifestare a relațiilor istoric inegale de putere dintre sexe, care au avut ca efect dominația și discriminarea femeilor de către bărbați. Convenția recunoaște natura structurală a violenței împotriva femeilor, întrucât aceasta este bazată pe gen. Afirmăția că violența împotriva femeilor este unul dintre mecanismele sociale cele mai importante de subordonare a femeilor bărbaților reprezintă recunoașterea *de jure* și *de facto* a faptului că atingerea egalității de gen este factorul cheie pentru prevenirea violenței împotriva femeilor.

Pornind de la aceste premise, obiectivul principal al Convenției este prevenirea, urmărirea în justiție și eliminarea violenței împotriva femeilor prin înlăturarea tuturor formelor de discriminare și promovarea egalității reale între sexe, consolidând independența și autodeterminarea femeilor.

De la semnare la ratificare

Încă din anii 90, Consiliul Europei a întreprins o serie de inițiative cu scopul de a promova protecția femeilor în fața violenței. Adunarea

Parlamentară a Consiliului Europei a adoptat o serie de rezoluții și recomandări care solicită adoptarea de acte legislative pentru prevenirea violenței, protejarea victimelor și returnarea formelor de violență celor mai grave și mai răspândite.

Consiliul Europei a hotărât că este necesar să se stabilească standarde globale pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice. În decembrie 2008, Comitetul de Miniștri a constituit un grup de experți care să redacteze un proiect de convenție cu privire la aceste chestiuni. În mai puțin de doi ani, grupul numit CAHVIO (Comitetul ad hoc pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice) a redactat o schiță a textului. Varianta finală a proiectului a fost redactată în decembrie 2010. Convenția a fost adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei pe 7 aprilie 2011 și a putut fi semnat începând cu 11 mai 2011, cu ocazia celei de-a 121a Întruniri a Comitetului de Miniștri la Istanbul. A intrat în vigoare în august 2014 după ce a fost ratificată de 10 state semnatare. O dată cu intrarea în vigoare, devine activ comitetul de monitorizare al Convenției, care va urmări modul în care convenția este implementată la nivelul statelor membre.

CONVENȚIA DE LA ISTANBUL ȘI PARTENERII

	Semnare	Ratificare	Intrare în vigoare
CIPRU	/	/	/
ITALIA	27/09/12	10/09/13	01/08/14
LITUANIA	07/06/13	/	/
ROMÂNIA	27/06/14	/	/

Definiții principale

- **Violența împotriva femeilor** este înțeleasă drept o încălcare a drepturilor omului și o formă de discriminare împotriva femeilor și va însemna toate acțiunile de violență de gen care rezultă în, sau care sunt probabile a rezulta în vătămarea sau suferința fizică, sexuală, psihologică sau economică cauzată femeilor, inclusiv amenințările cu asemenea acțiuni, coerciția sau privarea arbitrară de libertate, indiferent dacă survine în public sau în viața privată;
- **Violența domestică** va însemna toate acțiunile de violență fizică, sexuală, psihologică sau economică, care survin în familie sau în unitatea domestică sau între foștii sau actualii soți sau parteneri, indiferent dacă agresorul împarte sau a împărțit același domiciliu cu victima;
- **Gen** va însemna rolurile, comportamentele, activitățile și atributele construite social, pe care o societate dată le consideră adecvate pentru femei și bărbați;
- **Violența de gen împotriva femeilor** va însemna violența care este direcționată împotriva unei femei pentru că ea este o femeie sau care afectează femeile în mod disproporționat;
- **Victimă** va însemna orice persoană fizică, care este supusă comportamentului specificat la punctele a și b);
- **Femeile** includ fetele cu vârsta până în 18 ani.
- **Violența psihologică (Art. 33):** conduită intenționată de prejudiciere a integrității psihologice a unei persoane prin coerciție sau amenințări.
- **Urmărirea (Art. 34):** conduită intenționată de angajare repetată într-un comportament amenințător direcționat către o altă persoană, determinându-o pe aceasta să se teamă pentru siguranța sa.
- **Violența fizică (Art. 35):** conduită intenționată de comitere de acte de violență fizică împotriva unei alte persoane.
- **Violența sexuală, inclusiv violul (Art. 36):** conduită intenționată incluzând: întreținerea de acte sexuale fără consimțământ cu penetrare vaginală, anală sau orală de natură sexuală a corpului altei persoane cu o parte a corpului sau un obiect; întreținerea de acte de natură sexuală fără consimțământ acu o persoană; determinarea unei alte persoane să întrețină acte de natură sexuală fără consimțământ cu un terț.
- **Căsătoria forțată (Art. 37):** conduită intenționată de obligare a unui adult sau a unui copil să se căsătorească.
- **Mutilare genitală a femeilor (Art. 38):** conduită intenționată care include: extirparea, infibularea sau efectuarea oricărei alte mutilări, totale sau parțiale, a labia majora, labia minora sau a clitorisului; constrângerea sau procurarea unei femei pentru a se supune oricăreia oricare dintre aceste acțiuni.

- **Avortul forțat și sterilizarea forțată (Art. 39):** conduite intenționate incluzând: efectuarea unui avort asupra unei femei fără consimțământul ei prealabil și informat; efectuarea unei intervenții chirurgicale, care are drept scop sau efect încheierea capacității unei femei de a se reproduce în mod natural, fără consimțământul ei prealabil și informat sau fără înțelegerea procedurii.
- **Hărțuirea sexuală (Art. 40):** orice formă de conduită verbală, nonverbală sau fizică de natură sexuală, cu scopul sau cu efectul violării demnității unei persoane, în special atunci când se creează un mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau jignitor.

Importanța prevenirii

Convenția conține 81 de articole repartizate în 12 capitole. Acestea sunt structurate pe: prevenire, protecție și sprijin pentru victime, urmărirea în justiție a agresorilor, politici integrate. Fiecare categorie include o serie de măsuri specifice.

Convenția este importantă prin faptul că, pentru prima dată, violența de gen este privită ca o problemă structurală: nu este o simplă chestiune de urmărire în justiție a agresorilor și de protejare a victimelor, ci de prevenire a tuturor formelor de discriminare, cu scopul atingerii egalității reale între femei și bărbați. Egalitatea nu trebuie înțeleasă doar din punctul de vedere al identității și identificării, ci ca respect acordat în mod egal tuturor persoanelor, pe baza diferențelor caracteristice dintre acestea. Toți oamenii trebuie să fie egali, indiferent de sex.

Așadar, oamenii trebuie educați să-i trateze cu respect pe alții. Din acest

motiv, educația are un rol cheie în capitolul despre prevenire. **Articolul 14** menționează că trebuie luate măsuri pentru includerea materialelor didactice privind chestiuni precum egalitatea dintre femei și bărbați, roluri de gen fără stereotipuri, respect reciproc, rezolvarea conflictelor din relațiile interpersonale fără a folosi violența, violența de gen împotriva femeilor și dreptul la integritate personală. Materialele trebuie adaptate vârstei elevilor și incluse în programa oficială la toate nivelurile educației. De asemenea, în articol se menționează că trebuie luate măsuri pentru a promova principiile cele mai importante ale Convenției în instituțiile de învățământ informal, precum și în sport, instituții culturale și de agrement și în mass media. Conform Convenției, în astfel de inițiative de conștientizare, precum și în implementarea politicilor integrate, în măsurile și programele care vizează prevenirea și combaterea violenței de gen, cooperarea cu ONG-uri și asociații care activează în aceste domenii (în special organizații de femei) trebuie sprijinite și susținute prin finanțare și resurse umane.

Pentru informații suplimentare, accesați

http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/convention-violence/default_en.asp

CIFRE PRIVIND VIOLENȚA

Violența împotriva femeilor este în continuare o problemă majoră în toată Europa.

Cu toate că un număr mare de femei trec prin experiențe violente, există în continuare un deficit de servicii disponibile femeilor, dar și

o lipsă de conștientizare în rândul supraviețuitoarelor violenței privind serviciile și alte tipuri de sprijin de care pot beneficia.

În 5 martie 2014, Agenția Uniunii Europene pentru Drepturi Fundamentale (FRA) a lansat rezultatele primului studiu realizat la nivelul Uniunii Europene cu privire la violența împotriva femeilor.

Studiul a constat în 42000 de interviuri față în față realizate cu femei (cu vârste cuprinse între 18 și 74 de ani) de către interviuatoare pregătite în acest sens, în intervalul aprilie - septembrie 2012, în toate cele 28 de state membre. S-au realizat aproximativ 1500 de interviuri (aleatorii) în fiecare țară.

Chestionarele s-au concentrat pe experiența personală de violență fizică, sexuală, psihologică și economică (violență între parteneri), hărțuire sexuală și urmărire.

Studiul s-a axat pe experiențele femeilor începând cu vârsta de 15 ani și ținând cont de ultimele 12 luni, incluzând și întrebări referitoare la experiența violenței înainte de vârsta de 15 ani.

Rezultatele cele mai importante arată că una din trei femei a suferit o formă de abuz fizic și/sau sexual după vârsta de 15 ani.

Este vorba, așadar, de 62 de milioane de femei din Europa. Una din 10 femei a trecut printr-un tip de violență sexuală după vârsta de 15 ani, iar una din 20 de femei a fost violată după vârsta de 15 ani.

Studiul a arătat o vulnerabilitate sporită de victimizare în rândul femeilor tinere.

De asemenea, studiul a scos la iveală un procentaj ridicat al violenței sexuale între partenerii intimi: 2% dintre femei au fost supuse la acte de violență fizică și/sau sexuală de către

un partener, iar 43% au fost supuse unei forme de violență psihologică de partenerul actual sau de un fost partener.

Aproximativ 5% dintre femei au fost supuse violenței economice în relația actuală și 13% dintre femei au suferit o formă de violență economică în relații trecute.

Rezultatele arată că există diferențe între cele 28 de state. Aceste diferențe între state trebuie interpretate ținând cont de contextele respective: spre exemplu, nivelurile diferite de egalitate de gen sau acceptarea socială în ceea ce privește discuțiile despre experiențele de violență pot fi câțiva factori care să explice diferențele; aceștia trebuie examinați mai în detaliu.

Studiul a analizat și experiențele femeilor care au apelat la ajutor din partea organizațiilor de suport. La nivelul UE, s-a observat că:

- numai 6% dintre femei au contactat un adăpost pentru femei, numai 4% au contactat o organizație care oferă servicii de suport victimelor. Însă, pe de altă parte, o treime dintre femei au apelat la un medic, un centru medical sau un spital.
- 36% dintre femei nu cunosc legislația specifică sau inițiativele politice privind violența domestică împotriva femeilor, iar 28% dintre femei nu știu că există legi sau inițiative care protejează femeile în cazuri de violență domestică.
- în medie, aproape una din cinci femei din UE (19%) nu cunoaște nici un serviciu de suport pentru supraviețuitoarele violenței împotriva femeilor dintre cele care au fost menționate în chestionar.
- rata raportării către poliție sau alte servicii sunt mici: 67% dintre femei nu au raportat poliției sau altor instituții incidentul cel mai grav de violență suferit din partea unui partener.

SURSA:

http://www.wave-network.org/sites/default/files/WAVE%20Country%20Report%202013_0.pdf

La nivel teoretic, proiectul se bazează pe reflectarea asupra diversității, iar activitățile educaționale au la bază valorificarea genului. De cele mai multe ori, cultura și societatea noastră nu acordă atenție acestor chestiuni, perpetuând stereotipurile sexiste și roluri sexuale rigide în numele unei false neutralități. Discutând despre diferențe de gen și recunoscând diversitatea, promovăm o cultură a acceptării de sine și valorificare a diversității și a complexității.

BAZELE PROIECTULUI

Proiectul a avut un scop ambițios, și anume să pornească un proces de transformare care să implice toate părțile active (profesori, părinți, asociații, autorități publice etc.). Așadar, este esențial ca obiectivele și metodele să fie agreate și împărtășite de toate părțile interesate. Este deci necesar să dedicăm suficient timp construcției proiectului; asta înseamnă să creăm împreună condițiile necesare pentru a înțelege, realiza și evalua activitățile.

DE CE IMPLICĂM ȘCOLILE?

Decizia de a introduce astfel de activități în școli confirmă faptul că școala joacă un rol fundamental în dezvoltarea tinerilor și le valorifică potențialul de socializare, în special în perioada adolescenței, perioada în care încep să-și formeze propriile valori în cadrul relațiilor sociale. Accentul pe violența de gen constă într-o serie de intervenții cu intenția de a preveni și a evita violența. Participanții trebuie să se gândească dacă vor dezvolta atitu-

dini pozitive în relațiile interpersonale, cu scopul de a recunoaște și de a respinge atitudinile și valorile care stau la baza comportamentelor violente.

ÎNVĂȚAREA PRIN PRACTICĂ

Autoritățile europene acordă prioritate de mulți ani egalității de gen și prevenirii violenței, și au înființat și finanțat programe specifice pe teme legate de prevenire pentru tineri. Pentru a îndeplini acest scop, proiectul LOG IN (Laboratoare privind violența de gen în noile medii de comunicare online) a organizat o serie de ateliere în medii educaționale formale și informale.

Metoda principală folosită este **educația de la egal la egal**, iar, la nivel mai general, se dorește interacțiunea dintre și implicarea participanților. Este binecunoscut faptul că subiecte precum stereotipurile de gen, sexismul și diferite forme de violență, care sunt strâns legate de contextul cultural, sunt cel mai bine receptate atunci când sunt transmise prin intermediul unor activități care permit participanților să-și formeze propriile opinii și să le compare cu opiniile celorlalți, mai degrabă decât să fie explicate teoretic. Învățarea se produce într-un proces activ, în care tinerii participă și care le permite să facă schimb de idei și să discute probleme care le afectează viațile.

Implicarea activă în acest proces îi ajută pe tineri să înțeleagă că ei pot fi cetățeni activi și, prin urmare, că sunt responsabili pentru respectiva chestiune și pentru realizarea unei schimbări.

Regulile Educației de la Egal la Egal, UNESCO, 2003

1. Educația de la egal la egal înseamnă participare
Tinerii se simt utili când realizează împreună produse/proiecte, interacționând și făcând schimb de idei în interiorul grupului, ceea ce duce la crearea unei culturi comune între colegi. În toate aceste contexte, tinerii exersează formele unei noi reprezentări politice.
2. Educatorul de la egal la egal nu este profesor
Egalul nu este profesor, nu predă lecții și nici nu judecă. În timpul discuțiilor, el rămâne parte din grup.
3. Educația de la egal la egal nu este delegare, nici manipulare.
4. Educația de la egal la egal pune sub semnul întrebării rolurile obișnuite
Adulții (instructori, profesori, experți) nu sunt protagoniștii proiectelor. Niciunul dintre aceștia nu participă la proiect. Ideea de bază a educației de la egal la egal constă în a-i face pe tineri să fie ei înșiși protagoniștii, fiind responsabili pentru procesul de învățare și rezultatele acestuia.
5. Educația de la egal la egal este susținută de o rețea
6. Educația de la egal la egal presupune cercetare
7. Educația de la egal la egal este contagioasă
8. Prevenirea este o experiență împărtășită
9. Educația de la egal la egal aduce viața reală la școală
10. Educatorul creează o cultură a grupului

CE ESTE EDUCAȚIA DE LA EGAL LA EGAL?

Educația de la egal la egal este o abordare a educației în care membrii unui grup sunt instruiți să-și asume rolul de educatori sau instructori ai grupului din care fac parte. În acest fel, se promovează relații mai bune în interiorul grupului, dar și educare și învățare reciprocă.

Educația de la egal la egal reprezintă o serie de metode care au ca obiectiv

prevenția și instruirea, bazate pe elementul participativ și egalitar, și care promovează educația pentru cetățenie activă prin mijloacele dialogului liber și constructiv.

Această metodă are un rol fundamental nu doar ca o modalitate de încurajare a dezvoltării identității și abilităților personale, dar și ca o modalitate de consolidare a structurii sociale a comunității din care facem parte.

În aceste grupuri – între egali – comunicarea și relaționarea sunt participa-

tive și egale, fiind împărtășite de toți membrii.

În mod cert, chiar și în acest tip de grup există diferențe între indivizi, dar statutul acordat este acela de egal pentru toți membrii.

Educația trebuie să promoveze dezvoltarea inteligenței emoționale și a empatiei participanților prin participare într-un spațiu propice schimbului de idei sub îndrumarea unui adult. Grupul este locul discuțiilor și schimbului de idei (chiar și prin intermediul jocurilor), recunoașterii modelelor sociale și culturale standard, exprimării sentimentelor, construirii relațiilor sănătoase și identificării conflictului ca pe o șansă de schimbare.

În prima etapă, educația de la egal la egal recunoaște importanța rolului adulților, chiar dacă relația adult - adolescent este văzută în termeni de interacțiune și participare activă și constructivă. Adultul trebuie să

dezvolte abilitățile de viață ale tinerilor, ca bază în participarea activă la viața socială, precum și să transmită informații de bază despre subiectul de intervenție (în cazul nostru, violența bazată pe gen). De asemenea, în această fază activitățile sunt o oportunitate de discuție pentru participanți cu privire la subiectul de interes și au ca obiectiv valorizarea egalității și a potențialului grupului de egali. Grupul de colegi este esențial la socializarea secundară; există diferențe experiențiale care permit transferul de cunoștințe, dar pe orizontală, între egali, într-un context al cooperării și al solidarității.

În faza a doua a atelierului, tinerii care s-au oferit voluntar să fie educatori de la egal la egal vor fi capabili să experimenteze individual ce înseamnă a transmite experiență, cunoștințe celorlalți și expunerea informației în discuții, confruntări și schimburi cu ceilalți tineri.

La începutul anilor 90, Organizația Mondială a Sănătății a introdus sintagma „Aptitudini de viață”, „totalitatea aptitudinilor care permit unei persoane să facă față în mod eficient cerințelor și provocărilor vieții de zi cu zi” – pentru a denumi aptitudinile necesare pentru a relaționa cu alți oameni și a face față problemelor, presiunii și stresului din viața de zi cu zi.

Printre acestea se numără:

- ▶ luarea deciziilor
- ▶ rezolvarea de probleme
- ▶ creativitate
- ▶ simț critic
- ▶ comunicare eficientă
- ▶ relații interpersonale
- ▶ conștiința de sine
- ▶ empatie
- ▶ managementul emoțiilor
- ▶ managementul stresului

Pregătirea celor care susțin sesiunile educative (experți)

Expertul care va conduce atelierul trebuie să se familiarizeze cu următoarele subiecte:

- diferențe de gen, rolurile de gen (să înțeleagă diferențele culturale de gen, să recunoască stereotipurile sexuale, să recunoască consecințele lor, inclusiv discriminarea și violența)
- diferențele tipuri de violență de gen (să înțeleagă tipurile de violență bazată pe gen: psihologică, fizică, sexuală, precum și impactul asupra tinerilor și adulților)
- tinerii și noile medii de comunicare (să se familiarizeze cu cele mai importante canale utilizate de tineri – rețele sociale, materiale video, youtube etc.)

Ar fi de preferat ca echipa de experți care ține atelierul să fie mixtă (femeie/bărbat; generații diferite etc.), pentru a ilustra concret potențialul de susținere reciprocă.

De asemenea, expertul ar trebui să aibă experiență în susținerea grupurilor, folosind dialogul și interacțiunea, modelele de intervenție fiind interactive și incluzând întregul grup.

Structura, durata și frecvența atelierelor

Propunem mai jos un orar al sesiunilor organizate săptămânal sau o dată la două săptămâni, pentru a permite participanților să-și păstreze nivelul

de învățare și entuziasm. Sesiunile au fost gândite pentru a fi constructive; fiecare sesiune exploatează cunoștințele și abilitățile dobândite în sesiunile anterioare.

Fiecare sesiune durează aproximativ două ore.

La sfârșitul primelor 4 sesiuni, dedicate tuturor, dintre participanți se vor putea selecta voluntari pentru a deveni educatori de la egal la egal.

Aceștia vor fi protagoniștii celei de-a cincea sesiuni, care va dura tot 2 ore. Timp de 15 zile educatorii de la egal la egal își vor dezvolta activitățile.

Urmează o a 6-asesiune susținută de expertul inițial care va prezenta rezultatele educației de la egal la egal și se vor discuta experiențele.

Vârsta

Fete și băieți cu vârste cuprinse între 14 și 18 ani. Această grupă de vârstă este inclusă în școală, fiind suficient de matură pentru a avea primele relații romantice, și astfel să înțeleagă problemele discutate la sesiuni.

Grupa de vârstă 15-17 ani va continua școala și va avea șansa să continue munca în calitate de educatori de la egal la egal și după finalizarea proiectului.

Număr

Numărul participanților la atelier va fi de 20- 25 elevi pe atelier.

Datorită structurii interactive grupurile mai mici permit o participare și implicare mai bună.

CALITĂȚILE EXPERTULUI

Echilibrat	Empatic	Flexibil	Imparțial
Concentrat pe proces	Favorabil incluziunii	Creativ	Cu umor

Sunt de preferat grupuri mixte fete și băieți, dar și grupurile unisex ar trebui să meargă.

Programul propus

Programul propus acoperă activitățile pentru fiecare sesiune, cu aproximarea duratei pentru fiecare activitate. Aceasta este doar o propunere; fiecare expert va adapta timpul și activitățile într-o manieră flexibilă, luând în considerare nivelul participanților și discuțiile cu fiecare grup.

Pentru fiecare subiect sunt propuse o serie de activități. Experții pot ale-

ge exercițiile; sunt prioritare jocurile interactive care implică comunicarea bidirecțională (alternarea vorbirii cu ascultarea), participare masivă, lipsa structurii ierarhice și un climat în care toată lumea își poate exprima ideile, sentimentele și experiența liber.

Pentru unele sesiuni, au fost incluse activități opționale cu intenția nu doar de a promova conștientizarea, ci și pentru a-i motiva pe tineri și a-i face să se simtă responsabili să ia atitudine față de violența de gen și față de discriminare în general.

SESIUNI

SESIUNEA 1	TEMA GENERALĂ	OBIECTIVE
	Prezentarea expertului și a proiectului Completarea PRE chestionarului	Înțelegerea scopurilor și metodelor. A afla dacă și în ce măsură participanții utilizează Facebook-ul
	Definirea “violentei de gen” de către participanți	Invită la dialog, la exprimare de opinii, conștientizarea diferențelor de gen. Promovarea socializării în grupul de colegi
	Rădăcinile istorice, culturale, legislative ale violentei de gen ca manifestare a inegalității de putere între bărbați și femei	Începerea procesului de învățare care să ducă la corecta definire a violentei de gen
	Stereotipuri și Prejudecăți	Demascarea ideilor preconcepute
	Teoria ABC: cum percepem realitatea	Înțelegerea modului în care stereotipurile și prejudecățile se formează
	Natură și cultură	Axarea pe ceea ce este natural și ceea ce este determinat cultural
	Sex vs. Gen (Gender)	Diferențe innăscute și diferențe formate/învățate cultural, între femei și bărbați Identitatea de gen și rolurile sociale

SESIUNEA 2	TEMA GENERALĂ	OBIECTIVE
	Formele violentei de gen	Înțelegerea diferitelor forme de violență (verbală, fizică, sexuală), respectiv tipuri de violență în funcție de cine e agresorul (violență familială, violența în cuplu, trafic de persoane, violență structurală etc.)
Violența în cuplu (între adolescenți)	Înțelegerea puterii în relațiile intime, gestionarea afectelor – gelozie, control/autonomie, libertate	

SESIUNEA 3

TEMA GENERALĂ	OBIECTIVE
Traficul de persoane	Înțelegerea formelor de manifestare, a efectelor și cauzelor
Femeia ca obiect de consum	Înțelegerea rolului pe care îl joacă imaginile stereotipale, excesiv sexualizate despre femei din mass-media & internet în tendința de acceptare a exploatării sexuale a femeilor și fetelor în societate
Feminizarea sărăciei ca una dintre cauzele principale ale traficului	Înțelegerea legăturilor dintre discriminarea împotriva femeilor (situația economică a femeilor în lume) și traficul de persoane

SESIUNEA 4

TEMA GENERALĂ	OBIECTIVE
Introducere în educația de la egal la egal	Prezentarea educației de la egal la egal și a eficienței acesteia
Participanții se oferă voluntari	Înțelegerea caracteristicilor educației de la egal la egal
Dreptul și obligația la intimitate	De a reflecta asupra modului în care se utilizează internetul
Participanții completează chestionarul final	

TEMA GENERALĂ	OBIECTIVE
Calitățile și aptitudinile educatorului de la egal la egal	Instruirea echipelor de educatori de la egal la egal (fată/băiat)
Planificarea unei sesiuni de educație de la egal la egal Sau: Creare de materiale destinate educației de la egal la egal pe internet	Crearea unor sesiuni în care educatorul se va supune dorinței colegilor dacă aceștia aleg anumite activități Crearea instrumentelor pe care educatorii le propun prin intermediul profilurilor de Facebook, dacă aleg activități online
Cum face față dificultăților?	Faceți sugestii simple (Ce fac dacă mă blochez? Ce fac dacă cineva îmi povestește un incident despre violență? Ce fac dacă grupul refuză să participe sau este foarte zgometos?)

Cea de-a 5-a sesiune poate implica alte persoane, cum ar fi artiști video sau multimedia, care să ofere suport tehnic pentru crearea conținutului online.

EDUCATORUL DE LA EGAL LA EGAL: ÎN ACȚIUNE

În acest punct trebuie să i se dea șansa educatorului de la egal la egal să pună teoria în practică și să propună activități.

Există două posibilități:

Lecții predate

Pentru a selecta participanții pentru sesiunea de educație de la egal la egal, abordarea cea mai simplă este să rugăm profesorii să identifice grupuri sau clase de tineri. În general, aceste grupuri ar trebui să aibă aceeași vârstă sau nu cu mult mai

tineri decât educatorii de la egal la egal și să poată să se angajeze cel puțin două ore pentru activitate.

O altă modalitate de a selecta participanții este să ajutăm educatorii de la egal la egal să-i recruteze. Se pot crea afișe, sau se pot face prezentări de câte 5 minute/clasă pentru a încuraja elevii să ia parte la sesiuni.

Via Facebook

Educatorii de la egal la egal vor fi rugați să posteze unul dintre mesajele sau filmulețele create în timpul sesiunii cu numărul 5, pentru a încuraja discuțiile pozitive dintre prietenii virtuali și a monitoriza rezultatele.

Înainte de lansarea acestei faze a proiectului, am studiat și am analizat instrumentele sociale folosite cel mai mult de tineri, precum și care dintre ele oferă oportunități reale de educație de la egal la egal online.

TEMA GENERALĂ	OBIECTIVE
Prezentare la clasă ținută de educatorul de la egal la egal privind munca în grupurile de clasă sau profilurile lor	Lansarea activității autonome de educație de la egal la egal pentru ca mesajul să devină viral. Analizarea experienței
Reprezentarea genului pe internet: stereotipuri privind bărbații și femeile, limbaj sexist, emancipare negativă.	Reflecție finală asupra chestiunilor discutate Promovarea toleranței și respectului între sexe Valorizarea cetățeniei active și a medierii conflictelor

Recomandări

La fiecare sesiune, trebuie să se țină cont de următoarele recomandări:

1. Verificați dacă este nevoie de acordul sau permisiunea școlii/inspectoratului sau a părinților
2. Asigurați-vă că aveți toate materialele (copii xerox, fișe, afișe, cartoci etc.) necesare implementării activităților

Pentru expert

1. Cereți informații clare despre procedurile existente în școală pentru a interveni în cazuri de violență și bullying (alertarea autorităților de protecția copilului, discuție cu părintele, îndrumarea elevilor implicați spre consiliere etc.)
2. Familiarizați-vă cu serviciile la nivel local și cu organizațiile care oferă sprijin victimelor violenței

MONITORIZARE ȘI VERIFICARE

Monitorizarea și verificarea sunt foarte importante pentru proiect și vor fi implementate în așa fel încât să măsoare eficacitatea, eficiența, relevanța și nivelul de mulțumire al participanților față de proiect.

Sistemul creat pentru proiectul Log In este complex din punct de vedere cantitativ și calitativ, implicând o serie de verificări aplicate înainte, în timpul și post proiect, completate de procesarea statistică a tuturor chestionarelor strânse în cele patru locații (aproximativ 3500 de chestionare).

Chestionarul aplicat înainte de proiect verifică nivelul de conștientizare și atitudinea grupurilor față de stereotipurile și violența de gen.

La sfârșitul proiectului se aplică același chestionarul tuturor gru-

purilor, pentru a verifica ceea ce au învățat și cum li s-au schimbat atitudinile și convingerile.

Mulțumirea lor față de proiect este testată printr-un chestionar de evaluare.

În final, se folosește un chestionar de auto-evaluare, pe baza cărora experții evaluează realizările de pe parcursul proiectului. Același chestionarul oferă grupului observații structurate. Alte materiale de valoare care ajută la evaluarea eficacității proiectului sunt materialele video, afișele, planșele, mesajele, sloganurile etc. create direct și în mod independent de către participanți. Analiza acestora ne ajută să înțelegem nivelul de învățare, precum și consolidarea și împărtășim conținuturile proiectului. De exemplu, anexele includ chestionarele (inițiale și finale), chestionarul de evaluare și chestionarul de autoevaluare al experților.

CHESTIONAR ÎNȚIAL/FINAL

Școala Clasa

Vârsta.....

Sex: F M

Ce mijloace de comunicare folosești de obicei:

(pot fi încercuite mai multe variante)

[1] Facebook

[4] Instagram

[2] Twitter

[5] Whatsapp

[3] Foursquare

[6] Altele (care?)

Ce mijloace de comunicare folosești cel mai des:

(încercuiește o singură variantă)

[1] Facebook

[4] Instagram

[2] Twitter

[5] whatsapp

[3] Foursquare

[6] Altele (care?)

În următoarea secțiune, indică în ce măsură ești sau nu de acord cu afirmațiile de mai jos, folosind scala următoare:

1= dezacord mare, 2= dezacord, 3= acord, 4= acord mare

Încercuiește răspunsul care reprezintă cel mai bine părerea ta legată de următoarele subiecte:

		Dezacord mare	Dezacord	Acord	Acord mare	Nu sunt sigur/ă
1	De cele mai multe ori, violența apare în relațiile între adulți și foarte rar în relațiile între adolescenți.	1	2	3	4	0
2	Creșterea copiilor ar trebuie să fie în primul rând responsabilitatea femeilor.	1	2	3	4	0
3	Bărbatul este obligat să-și susțină financiar soția și copiii.	1	2	3	4	0
4	Dacă suferi într-o relație, înseamnă că iubești cu adevărat.	1	2	3	4	0
5	Nu este nimic în neregulă în a verifica telefonul mobil al partenerului.	1	2	3	4	0
6	Este OK să bârfim și să creăm zvonuri negative despre cineva, mai ales dacă comportamentul lui/ei o cere, în special prin noile medii de comunicare.	1	2	3	4	0

CHESTIONAR ÎNIȚIAL/FINAL

Indicați dacă următoarele afirmații sunt „Adevărate” sau „False”:

1. **Violența se referă numai la abuz fizic.**

- Adevărat Fals

2. **A țipa tot timpul la partener reprezintă o formă de violență.**

- Adevărat Fals

3. **Și fetele pot fi violente față de partener.**

- Adevărat Fals

4. **Înjurăturile și umilirea sunt forme de violență.**

- Adevărat Fals

5. **Riscul să fiu violat/ă de o persoană cunoscută e mai mare decât riscul să fiu violat/ă de un străin.**

- Adevărat Fals

6. **Violența înseamnă pierderea controlului.**

- Adevărat Fals

7. **O fată nu poate schimba comportamentul violent al partenerului prin afecțiune și răbdare.**

- Adevărat Fals

8. **Atunci când iubești pe cineva, trebuie să-i spui totul. Nu este nimic rău în a controla telefonul mobil al altei persoane.**

- Adevărat Fals

9. **Batjocura nu rănește oamenii.**

- Adevărat Fals

10. **Violența apare numai în anumite clase sociale.**

- Adevărat Fals

CHESTIONAR DE EVALUARE A ELEVULUI

Școala Clasa.....

Vârsta.....

Sex: F M

Bifează cuvintele care descriu cum te-ai simțit în timpul atelierului
(maximum 3)

Intrigat/ă	Provocat/ă	Implicat/ă sau Captivat/ă	Relaxat/ă	Fericit/ă
Surprins/ă	Eliberat/ă	M-am simțit bine	Entuziasmat/ă	Interesat/ă
Neinteresat/ă	Dezamăgit/ă	Nemuțumit/ă	Plictisit/ă	Obosit/ă și fără energie
Stresat/ă	Mi-am reevaluat părerile	Grăbit/ă sau Presat/ă de timp	Fără energie	Niciuna dintre cele menționate

Spune-ne cât de mulțumit/ă ești de atelierul nostru, indicând în ce măsură ești sau nu de acord cu următoarele afirmații. Ține cont că 1 înseamnă DEZACORD COMPLET, iar 5 înseamnă ACORD COMPLET

		Dezacord complet				Acord complet
1	Atelierul a fost la nivelul așteptărilor mele	1	2	3	4	5
2	Subiectele discutate au fost interesante	1	2	3	4	5
3	Subiectele discutate sunt legate de chestiuni din viața mea de zi cu zi	1	2	3	4	5
4	Activitățile din cadrul atelierului mi-au stimulat învățarea	1	2	3	4	5
5	Atelierul a încurajat cu succes participarea activă și exprimarea ideilor	1	2	3	4	5
6	Mi-au plăcut activitățile la care am participat	1	2	3	4	5
7	Instructorii au fost bine pregătiți	1	2	3	4	5
8	S-a alocat suficient timp fiecărei sesiuni	1	2	3	4	5
9	Expertul a fost deschis întrebărilor și a răspuns în mod adecvat fiecărei întrebări	1	2	3	4	5
10	Partea teoretică a cursului a fost satisfăcătoare	1	2	3	4	5

CHESTIONAR DE EVALUARE A ELEVULUI

**În ce măsură a contribuit atelierul la îmbunătățirea cunoștințelor tale despre
violența de gen și a înțelegerii acesteia?**

Marchează cu un X căsuța corespunzătoare părerii tale:

0%	50%	100%
☐	☐	☐

1. Ce ți-a plăcut cel mai mult la atelier?

.....

.....

2. Ce ți-a plăcut cel mai puțin la atelier?

.....

.....

3. În opinia ta, ce ar trebui schimbat sau îmbunătățit la atelier?

.....

.....

Mulțumim!

AUTOEVALUAREA EXPERTULUI

Școala Clasa.....

Nr. Băieți: Nr. Fete: Data începerii: Data finalizării:

Completat de

ACTIVITĂȚI

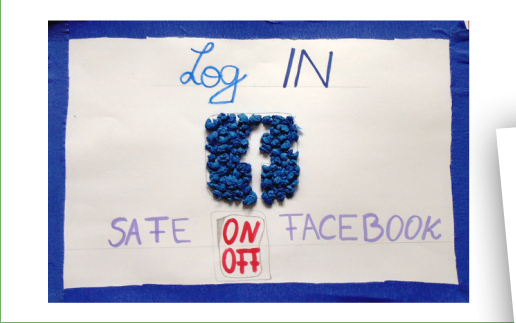
	Îndeplinit complet		Îndeplinit parțial		Neînde- plinit
1. Au avut loc toate orele planificate ale cursului atelierului					
2. S-au acoperit toți subiecții menționați în pachetul de instruire					
2.a Stereotipuri și prejudecăți					
2.b Înțelegerea diferitelor tipuri de violență					
2.c Înțelegerea legăturii dintre mediu și mesaj					
2.d Înțelegerea conceptului de cetățenie activă					
3. Implicarea activă a participanților					
4. Participanții au fost interesați de proiect (au pus întrebări, au făcut sugestii și solicitări chiar și înafara clasei)					
5. Profesorii și-au îndeplinit rolurile, așa cum le-au fost atribuite primite (de ascultători/observatori)					
6. Atmosfera din clasă a fost pozitivă și a promovat dialogul					

Căror teme le-a fost acordată mai mare importanță în timpul activităților?

.....

Observații generale:

.....

LUCRĂRI REALIZATE DE CĂTRE TINERI ÎN CADRUL SESIUNILOR

GHID PENTRU SESIUNI DE CONȘTIENȚIZARE DESTINATE ADULȚILOR

Scopul acestui ghid este de a oferi sesiuni de formare pentru adulți (educatori, profesori, consilieri școlari, părinți) pentru a promova/crește gradul de conștientizare cu privire la problemele legate de violența de gen și utilizarea responsabilă a rețelelor sociale și noile căi media de către tineri. Acestea vin în completarea atelierelor de lucru cu tineri propus prin proiectul LOG IN.

Proiectul a crat o serie de ateliere pentru adulți în diferite țări europene, ca o formă de prevenire primară a violenței de gen.

Materialul prezentat în atelierelor de lucru nu trebuie privit/luat drept un model de rigid, deoarece una dintre propunerile proiectului în sine este nevoia de adaptabilitate. Fiecare realitate locală ar trebui să fie în măsură să ia preia idei și metode din ghid și să le adapteze condițiilor locale.

Pregătirea experților

Expertul care va conduce atelierelor trebuie să se familiarizeze cu următoarele subiecte:

- diferențe de gen, rolurile de gen (să înțeleagă diferențele culturale de gen, să recunoască stereotipurile sexuale, să recunoască consecințele lor, inclusiv discriminarea și violența)
- diferitele tipuri de violență de gen (să înțeleagă tipurile de violență bazată pe gen: psihologică, fizică, sexuală, precum și impactul asupra tinerilor și adulților)
- tinerii și noile medii de comunicare (să se familiarizeze cu cele mai importante canale utilizate de tineri – rețele sociale, materiale video, youtube etc.)

Ar fi de preferat ca echipa de experți

care ține atelierul să fie mixtă (femeie/bărbat; generații diferite etc.) de experți care să susțină atelierelor, pentru a ilustra concret potențialul de susținere reciprocă.

De asemenea, expertul ar trebui să aibă experiență în susținerea grupurilor, folosind dialogul și interacțiunea, modelele de intervenție fiind interactive și incluzând întregul grup.

Competențe transversale

Flexibilitate	Favorabil incluziunii
Creativitate	Cu simțul umorului

Structura, durata și frecvența atelierelor

Propunem mai jos un program pentru ateliere format din 3 sesiuni săptămânale sau o sesiune bilunar, pentru a permite participanților să-și mențină nivelul de învățare și entuziasm. Sesiunile sunt consecutive; fiecare sesiune exploatează cunoștințele și aptitudinile dobândite în cea anterioară.

Fiecare sesiune durează aproximativ două ore.

Număr

Numărul participanților la ateliere va fi de 20- 25.

Datorită structurii interactive grupurile mai mici permit o mai bună participare și implicare.

Obiectiv

De preferat, grupuri mixte femei-bărbați, combinând diferite tipuri țintă precum profesori și părinți.

Dacă cineva dorește să organizeze un curs doar pentru profesori, unul sau mai multe sesiuni pot fi dedicate formării de formatori pentru

activități specifice pentru a fi puse în practica lor de educatori.

Programul propus

Programul propus acoperă activitățile pentru fiecare sesiune cu aproximarea duratei pentru fiecare activitate. Aceasta este doar o propunere; fiecare expert va adapta timpul și activitățile într-o manieră flexibilă, luând în considerare nivelul participanților și discuțiile cu fiecare grup.

În general, vor fi acoperite următoarele subiecte:

1. Reguli educative pentru folosirea noilor tehnologii media (potențial pozitiv și aspecte critice – considerații opționale privind aspectele legale; considerații opționale privind asertivitatea);
2. Stereotipuri și prejudecăți:
 - Consecințe culturale (sexism, homofobie, rasism)
 - Consecințe comportamentale (bullying, cyber-bullying, violența de gen)
 - Implicații pentru construirea identității;
3. Definierea violenței de gen (Convenția de la Istanbul);
4. Exemple de comportament “inocent” legat de posesivitate și nevoia de control;

5. Exemple de comportamente “virtuoase”: cetățenie activă, participare la activități care au legătură cu tema violenței de gen (rolul adulților).

Pentru a monitoriza activitatea, va fi conceput un instrument de evaluare inițială. Acesta va cuprinde informații sociale și personale ale participanților, nivelul lor de cunoștințe (familiaritate) cu noile tehnici media, sensibilitatea lor față de violența de gen. Se va concepe și un instrument final de evaluare, pentru a strânge informații despre noile cunoștințe.

Durata fiecărui atelier va fi de 6 ore. (3 ședințe a câte 2 ore sau 2 ședințe a câte 3 ore)

Atelierele dedicate doar profesoriilor pot fi extinse la 12 ore (4 ateliere câte 3 ore), fiecare sesiune fiind dedicată unei activități cu exemple, urmând a fi susținută cu elevii, și o sesiune finală de suport pentru profesori în organizarea activităților de predare (identificarea activităților care vor fi susținute independent, sau înțelegerea introducerii subiectului privind violența de gen în curriculum).

SUBIECTE

SESIUNEA 1	TEMA GENERALĂ	OBIECTIVE
	Prezentarea experților Prezentarea proiectului	Prezentarea obiectivelor și înțelegerea metodei de lucru
	Cum folosesc tinerii noile tehnologii media? Cum le folosesc adulții?	Promovarea participării tuturor Verificarea cunoștințelor și opiniilor
	Aspecte educative	Prezentarea și reflectarea asupra educației formale, informale și non- formale, asupra stilurilor de învățare.
	Comunicare asertivă	Definirea asertivității (afirmarea de sine) vs. agresivitate sau pasivitate.

SESIUNEA 2	TEMA GENERALĂ	OBIECTIVE
	Stereotipuri și prejudecăți	Dezvăluirea ideilor preconceptuate. Definim ce este un stereotip și cum ne limitează.
	Dezvăluirea ideilor preconceptuate. Definim ce este un stereotip și cum ne limitează.	Înțelegerea definițiilor și diferențelor dintre sex și gen; accent pe ce este determinat prin naștere versus ceea ce este transmis cultural, prin socializare.
	Sexism, rasism, homofobie	Recunoașterea impactului negativ ale rolurilor de gen; Înțelegerea legăturii dintre sociali- zarea de gen și distribuția puterii
	Definirea violenței de gen	Prezentarea definiției din Convenția de la Istanbul
Tipurile violenței	Recunoașterea diferitelor tipuri ale violentei (fizice, sexuale, psihologice) dar și bullying și cyber- Bullying	

SESIUNEA 3	TEMA GENERALĂ	OBIECTIVE
	Percepția tinerilor cu privire la violența în relațiile sentimentale	Înțelegerea naturii violentei de gen între adolescenți
	“Băieți răi și fete rele”	Înțelegerea și recunoașterea exem- plilor comportamentelor “inocente” Legate de posesivitate și nevoia de control
	Aspecte legale privind protecția personală	Prezentarea drepturi- lor și obligațiilor privind confidențialitatea
Cetățenie activă	Exemple pozitive privind noile tehnologii media	

Atelierele susținute împreună cu tinerii din diferitele locații (Cipru, Italia, Lituania și România) au scos în evidență anumite caracteristici comune:

- trimiterea teoretică la ideea de gen, ceea ce duce la realizarea de proiecte cu scopul de a educa oamenii cu privire la diferențe și a le valorifica, dând sens complexității și unicității fiecărui individ;
- școala ca scenă principală a programelor eficiente de conștientizare și prevenire față de chestiuni cum ar fi roluri de gen libere de stereotipuri, respect reciproc și egalitate între sexe (așa cum este promovată în articolul 14 din Convenția de la Istanbul);
- metode de lucru care că implice și să valorifice grupurile inter pares, promovând empatia și rezolvarea conflictelor non-violentă;
- conclucrarea cu diferite agenții, inclusiv asociații, instituții, școli și autorități publice și centre de tineret, cu scopul implementării strategiilor și acțiunilor integrate.

Neconștientizarea de către tineri a potențialului și riscurilor pe care le presupun rețelele sociale, și în ce măsură alegerile lor sunt influențate de rădăcinile culturale sunt motive suficiente pentru a considera inițiative precum cea de față, privind violența de gen, ca fiind absolut necesare pentru a oferi tinerilor modele și instrumente pozitive, care să-i ajute să demonteze stereotipuri și prejudecăți și să încerce să schimbe mediul în care trăiesc.

A.L.E.G. în România a folosit cu succes atât în sesiunile educative directe cât și în educația de la egal la egal **metodele teatrului descompus și teatrului forum**, prin care tinerii sunt implicați în jocuri de rol, exerciții creative și găsirea de soluții pentru rezolvarea situațiilor problematice. Teatrul are un rol extraordinar pentru tinerii care învață cel mai bine kinesthetic (experimentând pe cont propriu) și îi implică nu doar la nivel cognitiv, ci și emoțional, creând empatie cu cei afectați de violență, și ajutând la înțelegerea corectă a cauzelor violenței.

În ceea ce privește activitățile pentru adulți, o dificultate comună tuturor locațiilor este aspectul implicării părinților. Cauza poate fi percepția destul de răspândită că, în general, colegii tinerilor neață capacitatea părinților de a-i educa. O altă problemă comună pentru părinți este grija excesivă pentru potențialele riscuri pe care le presupune internetul, părând a fi mai puțin conștienți de pericolele violenței de gen și ale relațiilor afective ale adolescenților.

Atât în România, cât și în Italia, părinții tinerilor au fost mai interesați de problema sexismului și a stereotipurilor de gen.

În ceea ce privește profesorii, aceștia s-au dovedit a fi foarte interesați de a ține cont subiecte precum egalitatea între sexe, violența de gen și bullying-ul (inclusiv cyber-bullying), poate pentru că acestea nu fac parte încă din pregătirea specifică. Nu în ultimul rând, este foarte interesantă experiența lituanienilor cu seminarele online (webinare), acestea având un număr mare de participanți înregistrați, dar și de participare masivă.